

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14Cob/99/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119349102
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Nemravová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:6119349102.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Martiny Nemravovej, členov senátu JUDr. Róberta Bebčáka a Mgr. Miroslava Šeptáka, v sporovej právnej veci žalobcu: Náhradné vozidlo, s.r.o., so sídlom Závodská cesta 24/3911, 010 01 Žilina, IČO: 50 496 166, zastúpeného zástupcom ADVOKÁTI Müller § Dikoš, s.r.o., so sídlom Závodská cesta 3911/24, 010 01 Žilina, IČO: 36 864 455, proti žalovanému: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 00 585 441, zastúpenému právnym zástupcom JUDr. Felixom Neupauerom, advokátom, so sídlom H. X/A, XXX XX F. Y. Y. v konaní o zaplatenie 272,- Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č.k. 5Cb/35/2019-129 zo dňa 26. novembra 2019, takto

rozhodol:

I. Odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č.k. 5Cb/35/2019-129 zo dňa 26. novembra 2019 o d m i e t a .

II. Žalobca má voči žalovanému nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie (ďalej aj len „okresný súd“) výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 272,- Eur spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne z dlžnej sumy od 01.12.2018 do zaplatenia v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom II. bolo rozhodnuté, že žalobcovi sa proti žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Okresný súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 26.11.2019 a podľa § 180 CSP konal a rozhodol v neprítomnosti strany žalovaného - jeho právneho zástupcu, ktorý svoju neúčasť ospravedlnil podaním doručeným okresnému súdu dňa 25.11.2019 neodkladnými pracovnými povinnosťami a pracovnou vyťaženosťou v tomto termíne, ako aj z dôvodu hospodárnosti konania a súhlasil s rozhodnutím v jeho neprítomnosti.

3. Okresný súd s poukazom aj na § 274 CSP, § 275 CSP, § 277 ods. 2 CSP, § 277 ods. 3 CSP rozhodol rozsudkom pre zmeškanie. Strana žalobcu na pojednávaní konanom dňa 26.11.2019 navrhla rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie z dôvodu, že sú splnené podmienky podľa § 274 CSP, „žalovaný ospravedlnil svoju neúčasť krátko pred pojednávaním a to všeobecnými dôvodmi, ktoré nemožno považovať za dôležité dôvody, čo už vyhodnotil aj krajský súd v nimi predložených rozhodnutiach „ako nie dôležité“ a to aj napriek tomu, že žalovaný bol poučený v predvolaní na pojednávanie o tom, že ak sa nedostaví na pojednávanie a svoju prítomnosť včas a vážnymi okolnosťami neospravedlní, na návrh druhej strany rozhodne súd o žalobe rozsudkom pre zmeškanie.“

4. Ust. § 274 CSP stanovuje podmienky, za kumulatívneho splnenia ktorých je možné rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie žalovaného, a to - žalobou je uplatnený nárok na splnenie povinnosti, - návrh žalobcu na rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie, - nedostavenie sa žalovaného na pojednávanie

vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie, - neospravedlnenie neprítomnosti žalovaného včas a vážnymi okolnosťami. Okresný súd predvolal právneho zástupcu žalobcu na pojednávanie určené na deň 26.11.2019, ktoré predvolanie právny zástupca žalovaného prevzal 04.11.2019. Právny zástupca žalovaného ospravedlnil svoju neúčast' (elektronickým podaním doručeným súdu 25.11.2019 o 13.54), t.j. deň pred určeným termínom pojednávania, pričom ako dôvod uviedol, že vzhľadom na neodkladné pracovné povinnosti a pracovnú vyťaženosť v tomto termíne, ako aj z dôvodu hospodárnosti konania (t.j., aby nedochádzalo k zbytočnému zvyšovaniu trov konania), dovoľujú si požiadať o ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní vytyčenom na deň 26.11.2019 o 12.15 hod. Ďalej právny zástupca uviedol, že „nemajú“ ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania a zároveň si dovoľil informovať okresný súd, že súhlasia s prejednaním veci, ako aj s vyhlásením rozsudku v jeho neprítomnosti, keď žiadali žalobu zamietnuť. Hoci právny zástupca žalovaného ospravedlnil svoju neúčast' včas, dôvody ospravedlnenia jeho neúčasti a neúčasti žalovaného nevyhodnotil ako vážne okolnosti v súlade s § 274 CSP. Neodkladné pracovné povinnosti a pracovná vyťaženosť žalovaného a jeho právneho zástupcu v rozhodnom čase (v čase termínu pojednávania) nie je bez ďalšieho, a to bližšej konkretizácie a tiež preukázania, vážnou okolnosťou, ktorá by objektívne znemožnila žalovanému a jeho právnenmu zástupcovi účasť na vytyčenom termíne pojednávania. Zo strany žalovaného a jeho právneho zástupcu bolo potrebné okresnému súdu uviesť, aké konkrétne skutočnosti bránili alternatívne riešenie (napr. substitúcia a pod.), aké konkrétne efektívne opatrenia boli prijaté na prejednanie veci na vytyčenom termíne pojednávania a podobne, čo však neurobili. Strana žalovaného ako žalovaný subjekt predstavuje veľkú obchodnú spoločnosť, fungujúcu na trhu už niekoľko rokov, ktorá má bezpochyby aj právne oddelenie, a teda nebol dôvod, na základe ktorého by bola znemožnená žalovaným poverenej osobe účasť na pojednávaní. Vážnou okolnosťou podľa okresného súdu nie je ani všeobecné konštatovanie o hospodárnosti (nenavyšovanie trov konania). Primárnym je záujem na hospodárnom a zároveň efektívnom prejednaní veci bez zbytočných prieťahov a tiež záujem žalujúcej, ale aj žalovanej strany, ktorý sa môže docieľiť najmä prítomnosťou oboch strán konania na pojednávaní.

5. Za daného stavu možno podľa okresného súdu uzavrieť, že ospravedlnenie žalovaného a jeho právneho zástupcu nespočívalo v takých objektívnych okolnostiach, pre ktoré by bolo možné uvažovať o reálnej nemožnosti žalovanej sporovej strany dostaviť sa na pojednávanie (napríklad úraz, choroba strany sporu alebo jeho zástupcu a podobne). Naopak, žalovanou sporovou stranou uvádzané okolnosti (neodkladné pracovné povinnosti, pracovná vyťaženosť, hospodárnosť konania) bez ďalšieho nemožno považovať za vážne, spĺňajúce atribút nemožnosti vydania rozsudku pre zmeškanie žalovaného. Žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu na pojednávaní konanom dňa 06.05.2019 (krajský súd uvádza, že správne má byť 26. novembra 2019) navrhol, aby okresný súd rozhodol rozsudkom pre zmeškania žalovaného. Nakoľko boli v konaní splnené všetky kumulatívne podmienky vyplývajúce z § 274 CSP pre daný procesný postup, okresný súd návrhu žalobcu vyhovel a vydal rozsudok pre zmeškanie.

6. Nárok žalobcu okresný súd posúdil podľa § 4 ods. 1 a 2 a § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, v spojení s § 442 a § 443 Občianskeho zákonníka. Okresný súd po oboznámení sa so spisom uviedol, že medzi stranami nebolo sporné, že dňa 14.10.2018 došlo k poistnej udalosti - dopravnej nehode, pri ktorej bolo motorovým vozidlom poistenca žalovaného poškodené motorové vozidlo poškodeného, ktorý na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 08.11.2018 postúpil svoju pohľadávku voči žalovanému žalobcovi. Vo vzťahu k týmto nesporným skutkovým tvrdeniam okresný súd aplikoval § 151 ods. 1 a § 186 ods. 2 prvá veta CSP. Taktiež nebolo sporné, že poškodený dňa 29.10.2018 uzavrel Zmluvu o nájme dopravného prostriedku č. 130/2018, na základe ktorej si prenajal motorové vozidlo od 29.10.2018 do 08.11.2018. Po skončení doby nájmu vystavil prenajímateľ, teda žalobca poškodenému faktúru č. 2018142 za prenájom vozidla v dĺžke 11 dní, čo pri dojednanej výške denného nájomného 120,- Eur spolu s jednorazovým poplatkom za pristavenie vo výške 30,- Eur predstavovalo celkovú sumu za prenájom 1.350,- Eur. Z listinného dôkazu, a to z Oznámenia o poistnom plnení zo dňa 16.11.2018 (čl. 18 spisu) vyplynulo, že žalovaný ukončil šetrenie poistnej udalosti dňa 15.11.2018 a likvidoval poistnú udalosť vo výške 1.078,- Eur. Okresný súd posúdil nárok žalobcu za opodstatnený, pretože išlo o nutné a účelné vynaložené náklady spojené s nájmom motorového vozidla, keď v tejto súvislosti poukázal na súdnu prax, v zmysle ktorej má poškodený nárok na náhradné vozidlo a teda aj na náhradu nákladov nájomného voči poisťovni škodcu - žalovanému do momentu úhrady plnenia zo strany žalovaného (rozhodnutie Krajského súdu Bratislava zo dňa 09.06.2015, sp.zn. 1Cob/85/2015). Poškodený z titulu

poistnej udalosti nemohol svoje motorové vozidlo užívať a dôvodne si zabezpečil náhradné vozidlo, preto náklady spojené so zabezpečením tohto náhradného vozidla patria do oprávneného nároku poškodeného. Pokiaľ ide o jednorazový poplatok vo výške 30,- Eur účtovaný prenajímateľom vozidla, jednoznačne ide o poplatok, ktorý bol poškodený povinný zaplatiť v súvislosti s nájmom a podľa okresného súdu patrí medzi náklady nájmu, ktoré je žalovaný povinný uhradiť.

7. Okresný súd ustálil, že dôvody ospravedlnenia neprítomnosti na pojednávaní, ktoré uviedol právny zástupca žalovaného nespĺňajú podmienku podľa § 274 CSP a nakoľko nárok žalobcu bol preukázaný obsahom listín tvoriacich súdny spis, tak žalobe v celom rozsahu vyhovel. „Žalobca požadoval od žalovaného aj zaplatenie úrokov z omeškania od nasledujúceho dňa po uplynutí lehoty na poskytnutie poistného plnenia, t.j. od 01.12.2018, keďže poistné šetrenie bolo ukončené dňa 15.11.2018 a odkedy začala plynúť 15-dňová lehota na poskytnutie plnenia, ktorá skončila 30.11.2018. Súd pritom vychádzal z ust. § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z.z., § 517 ods. 2 OZ, § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. a priznal úrok z omeškania výške jeho zákonnej sadzby, nakoľko sa žalovaný dostal do omeškania deň nasledujúci po uplynutí zákonom stanovenej lehoty po skončení šetrenia poistného plnenia, t.j. po uplynutí 15-tich dní po skončení prešetrovania. Z dôvodu, že žalovaný plnil nedôvodne nižšiu sumu, poníženú o 272,- Eur, t.j. o žalovanú istinu, dostal sa do omeškania s jej úhradou, a preto súd vyhovel žalobe žalobcu aj v časti žiadaného úroku z omeškania.“ O nároku na náhradu trov okresný súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP.

8. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný s poukazom na § 355 CSP, s tým že neboli splnené podmienky na vydanie napadnutého rozsudku (§ 356 písm. b) CSP). Odvolateľ citoval § 274 CSP. Poznámene, že vychádzajúc z dôvodovej správy k zakotvenému inštitútu rozsudku pre zmeškanie žalovaného vyplýva, že tento inštitút slúži ako procesná sankcia za pasivitu žalovaného. Žalovaný pritom v konaní nebol nečinný. Podaním zo dňa 25.11.2019 ospravedlnil neúčasť žalovaného a jeho právneho zástupcu na pojednávaní nariadenom na deň 26.11.2019 (ďalej len „Ospravedlnenie“), a to z dôvodu neodkladných pracovných povinností a pracovnej vyťaženia v tomto termíne, ako aj z dôvodu hospodárnosti konania (t.j. aby nedochádzalo k zbytočnému zvyšovaniu trov konania). Žalovaný v Ospravedlnení ďalej uviedol, že nemá ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania a zároveň informoval okresný súd, že súhlasí s prejednaním veci, ako aj s vyhlásením rozsudku v jeho neprítomnosti. Okresný súd nevyhodnotil Ospravedlnenie žalovaného ako včasné (napriek tomu, že bolo preukázateľne doručené okresnému súdu ešte pred pojednávaním) a ako dôsledok vážnych okolností.

9. V odvolaní žalovaný uviedol, že o uvedenom posúdení Ospravedlnenia zo strany prvoinštančného súdu sa dozvedel až z napadnutého rozsudku. Ak prvoinštančný súd posúdil Ospravedlnenie žalovaného ako nedôvodné, mal v zmysle čl. 4 CSP per analogiam postupovať inter alia podľa § 183 ods. 4 CSP a bezodkladne upovedomiť žalovaného, že žalovaným uvádzané dôvody Ospravedlnenia vrátane jeho súhlasu s prejednaním veci v jeho neprítomnosti nemieni akceptovať. Poznámene, že ak v zmysle právnej teórie a praxe je vážnosť okolností ospravedlnenia vždy na posúdení a voľnej úvahe samotného súdu, potom je nepochybnou kauzálnou povinnosťou súdu bezodkladne informovať dotknutú stranu o súdnom posúdení uvádzaných dôvodov ospravedlnenia. Podľa žalovaného neexistuje žiadny relevantný dôvod, na základe ktorého by bolo dôvodné upustiť od povinnosti súdu bezodkladne informovať dotknutú stranu o posúdení ňou uvádzaných dôvodov ospravedlnenia, ak sa rovnaká bezodkladnosť (resp. včasnosť) podania ospravedlnenia má vzťahovať aj na samotnú dotknutú stranu pri podávaní ospravedlnenia. Okresný súd vydal rozsudok pre zmeškanie žalovaného, a to bez splnenia podmienok pre jeho vydanie, keďže žalovaný bol v súdnom konaní aktívny, riadne ospravedlnil súdu svoju neprítomnosť na pojednávaní, informoval okresný súd, že súhlasí s prejednaním veci, ako aj s vyhlásením rozsudku v jeho neprítomnosti a navyše nebol zo strany okresného súdu bezodkladne po podaní Ospravedlnenia ani informovaný, že by okresný súd posúdil Ospravedlnenie žalovaného ako nedôvodné. Podľa žalovaného nebola splnená kumulatívna podmienka na vydanie rozsudku ako rozsudku pre zmeškanie žalovaného uvedená v § 274 písm. b) CSP. Navrhol, aby odvolací súd vydal rozhodnutie, ktorým zruší napadnutý rozsudok okresného súdu.

10. K doručenému odvolaniu žalovaného sa písomne vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že žalovaný v odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by mohli akokoľvek spochybníť správnosť skutkových zistení a právnych záverov súdu prvého stupňa. Okrem toho, žalovaný v konaní pred okresným súdom nepredložil žiadny dôkaz, ktorým by rozsudkom priznaný nárok žalobcovi mohol akokoľvek spochybníť. Odvolanie bolo len prejavom nesúhlasu žalovaného s rozsudkom okresného súdu, postoj žalovaného

však nemá vecné ani právne opodstatnenie. Napadnutý rozsudok považoval žalobca za vecne správny. Okresný súd sa dôsledne vysporiadal s predmetom konania, správne posúdil návrh žalobcu na vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného v súlade s § 274 CSP, ospravedlnenie žalovaného a jeho právneho zástupcu zo dňa 25.11.2019, plne sa stotožnil s okresným súdom. Nevidel dôvod na jeho zrušenie alebo zmenu a navrhol, aby okresný súd napadnuté rozhodnutie potvrdil ako vecne správne. Dôvody uvedené v odvolaní, pre ktoré malo dôjsť k nesplneniu podmienky na vydanie rozsudku boli zo strany žalovaného predkladané len účelovo, so snahou vyhnúť sa svojej povinnosti na plnenie uloženej rozsudkom. Argumentácia žalovaného bola v skutočnosti postavená na prostom odmietaní či popieraní skutočností, ktoré žalovanému nekonvencujú, no ktoré nie je schopný spochybníť. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva, že: a) žalovaný, ani jeho právny zástupca sa na pojednávanie vytyčené na deň 26.11.2019 nedostavil, b) žalobca iniciatívne navrhol vydanie rozsudku pre zmeškanie v zmysle § 274 CSP, c) žalovaný, resp. jeho právny zástupca mal doručenie predvolania na označený deň pojednávania včas a riadne vykázané, d) žalovaný, resp. jeho právny zástupca bol riadne poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie, e) ospravedlnenie bolo urobené z dôvodov údajných neodkladných pracovných povinností, pracovnej vyťaženia a hospodárnosti konania. Z uvedeného však podľa žalobcu jednoznačne vyplýva, že Ospravedlnenie žalovaného nebolo urobené včas a z vážnych okolností a boli kumulatívne splnené podmienky na vydanie rozsudku v zmysle § 274 CSP. Hoci žalovaný podotkol, že rozsudok pre zmeškanie je osobitným druhom rozhodnutia predstavujúcim následok procesnej pasivity niektorej zo strán sporu, žalovaným prezentovaný výklad aplikácie tohto inštitútu bol v rozpore s účelom a povahou príslušných ustanovení CSP. Pokiaľ aj žalovaný bol v konaní činný v štádiu pred nariadením pojednávania, teda počas doručovania písomných vyjadrení strán a na výzvu okresného súdu na vyjadrenie reagoval, túto procesnú aktivitu nemožno aplikovať v štádiu po nariadení pojednávania ako okolnosť brániacu rozhodnutiu vo veci rozsudkom pre zmeškanie. Je preto potrebné rozlišovať aktivitu žalovaného v štádiu písomných vyjadrení podľa § 167 CSP a následne po tom, ako súd pristúpi k nariadeniu pojednávania, pričom poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 22.11.2018, sp.zn. 5Obdo/87/2018. Napriek tomu, že konanie v prejednávanej veci je vzhľadom na predmet sporu kvalifikovateľné ako konanie s nízkou hodnotou sporu podľa § 177 ods. 2 písm. a) CSP, tým, že okresný súd vytyčil vo veci termín pojednávania a na toto pojednávanie právnych zástupcov strán predvolal, dal jednoznačne najavo potrebu účasti oboch procesných strán na označenom termíne pojednávania a ich účasť na označenom termíne pojednávania nehodnotil ako nevhodnú. Akékoľvek trovy konania, ktoré by vznikli ktorejkoľvek zo strán tohto konania, predstavujú nárok, ktorý súd pravidelne vysporiada pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania v zmysle zásad podľa § 255 a nasl. CSP a následne pri rozhodovaní o konkrétnej výške podľa § 262 ods. 1, 2 CSP.

11. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že k prijatiu záveru, že nezúčastnením sa vytyčeného termínu pojednávania strana koná v záujme zachovania hospodárnosti konania, nemožno dospieť na základe svojoľnej úvahy jednej z procesných strán. Zásadu hospodárnosti konania s ohľadom na nenavýšovanie trov sporu zároveň nemožno povyšovať a uprednostňovať pred riadnym prejednaním veci na ústnom pojednávaní, ktoré bolo okresným súdom nariadené na deň 26.11.2019. Poukázal na komentár podľa: Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. CSP, Komentár. Praha: C.H. BECK, 2016, 1540 s., podľa ktorého: „Vážnosť okolností, ktorými žalovaný ospravedľuje svoju neprítomnosť na pojednávaní je oprávnený posúdiť súd, pričom vážnymi okolnosťami sú okolnosti takej intenzity a závažnosti, ktoré znemožňujú žalovanému účasť na pojednávaní z objektívnych dôvodov, a to najmä choroba, úraz, úmrtie v rodine alebo dopravná nehoda a vážnosť okolností je však vždy na posúdení a voľnej úvahe súdu.“ V danom prípade, ospravedlnenie urobené z dôvodov neodkladných pracovných povinností, pracovnej vyťaženia a hospodárnosti konania nie je možné považovať za ospravedlnenie zo závažných dôvodov. Žiadnej zo sporových strán nebola znemožnená realizácia jej procesných oprávnení, ani možnosť jej aktívnej účasti na konaní. Rozsudok okresného súdu bol riadnym spôsobom odôvodnený, a pokiaľ sa súd prvej inštancie nestotožnil s argumentáciou odvolateľa, tak uvedené neznamená porušenie práva na spravodlivý súdny proces na základe vyššie uvedeného. Námietky žalovaného uvedené v bode 9. jeho odvolania považoval žalobca za irelevantné, pričom v uvedenom prípade nie je možné aplikovať postup v zmysle § 183 ods. 4 CSP ani analogicky. Zo žiadneho ustanovenia procesnej úpravy nevyplýva povinnosť súdu oboznamovať stranu sporu o vyhodnotení jej ospravedlnenia neúčasti na pojednávaní v prípade, ak v nej absentuje návrh na odročenie pojednávania, čo bola i situácia v prejednávanej veci. Aplikácia úpravy podľa § 183 ods. 4 CSP, ktorej sa žalovaný dovoláva v danom prípade v prejednávanej veci neprichádza do úvahy práve z dôvodu absencie takejto žiadosti strany sporu o

odročenie pojednávania. Zároveň poukázal na uznesenia Krajského súdu v Žiline zo dňa 23.08.2019, sp.zn. 6Co/180/2018 a zo dňa 01.08.2019, sp.zn. 14Cob/71/2019. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

12. K doručenému vyjadreniu žalobcu sa žalovaný písomne k momentu rozhodovania odvolacieho súdu už nevyjadril.

13. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec v medziach podľa § 379 CSP v spojení s § 380 ods. 1 CSP postupom bez nariadenia pojednávania s odkazom na § 385 ods. 1 CSP a contrario, odvolanie žalovaného odmietol podľa § 386 písm. c) CSP, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné v spojení s § 356 písm. b) CSP, ak boli splnené podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného podľa § 274 CSP.

14. Primárne krajský súd vzhľadom na nie celkom jednotný prístup (odvolacích) súdov vo vzťahu k samotnej forme rozhodnutia o odvolaní proti kontumačnému rozsudku (teda, či v rámci vyvolaného odvolacieho konania odmietajú alebo potvrdzujú rozsudok pre zmeškanie ako osobitný druh rozhodnutia), poukazuje na ustálenú rozhodovacia prax senátov Krajského súdu v Žiline - 13Cob, 14Cob (v prípade, ak boli splnené podmienky na jeho vydanie, je potrebné odvolanie odmietnuť). V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na dikciu § 356 CSP, interpretáciu pojmu „prípustné“ a skutočnosť, že predmetom odvolacieho konania je len posúdenie otázky procesnej roviny, nie samotný prieskum merita veci. Na podporu vyššie uvedenej argumentácie krajský súd dáva do pozornosti uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5Obdo/50/2019 z 28. novembra 2019 (uverejnené v Zbierke Stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 4/2020), ktorý uviedol, že: „Pokiaľ odvolací súd dospeje k záveru, že boli splnené všetky zákonné podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného vydaného súdom prvej inštancie bez nariadenia pojednávania podľa § 273 C.s.p., odvolanie žalovaného odmietne uznesením podľa § 386 písm. c) C. s. p. a v takomto prípade vo veci nerozhoduje rozsudkom.“

15. Podľa § 355 ods. 1 CSP, proti rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon nevylučuje.

16. Podľa § 356 písm. b) CSP, odvolanie nie je prípustné proti rozsudku pre zmeškanie okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takého rozhodnutia.

17. Podľa § 386 písm. c) CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

18. Krajský súd súčasne v procesnej rovine uvádza, že aby došlo k vecnému prejednaniu odvolania odvolacím súdom, musí odvolanie spĺňať všetky zákonom predpísané podmienky prípustnosti tohto riadneho opravného prostriedku. Jednou z objektívnych zákonných podmienok prípustnosti odvolania je, aby smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné. Krajský súd z obsahu spisového materiálu a z odvolaním napadnutého rozsudku okresného súdu č.k. 5Cb/35/2019-129 zo dňa 26. novembra 2019 konštatuje, že sa jedná o kontumačný rozsudok podľa § 274 CSP. Z poučenia, ktoré je súčasťou odvolaním napadnutého rozsudku, plynie, že proti tomuto rozsudku pre zmeškanie nie je prípustné odvolanie okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na jeho vydanie (§ 356 písm. b) CSP). Práve odvolaním žalovaného, obsiahnutým v podaní právneho zástupcu zo dňa 2.01.2020 (č.l. 1336 spisu) proti predmetnému kontumačnému rozsudku, bolo namietané, že okresný súd nemal kumulatívne splnené podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného.

19. Vzhľadom k tomuto základnému odvolaciemu dôvodu žalovaného krajský súd odkazuje na nasledujúcu relevantnú právnu úpravu, ktorú považuje za potrebné citovať.

20. Podľa § 274 CSP, na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a) na návrh žalobcu rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak

a) sa žalovaný nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a

b) žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

21. Krajský súd uvádza, že z vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 274 CSP vyplývajú kumulatívne podmienky, za splnenia ktorých je možné rozhodnúť o žalobe žalobcu rozsudkom pre zmeškanie žalovaného, a to, ak je uskutočnený návrh žalobcu na takéto rozhodnutie, žalovaný sa nedostavil na pojednávanie, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a bol poučený o možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie ako následku nedostavenia sa a súčasne žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami. Za aplikácie vyššie citovanej právnej úpravy a za vychádzania zo zisteného stavu veci podľa obsahu spisového materiálu, dospel odvolací súd k záveru, že v danom prípade došlo k splneniu všetkých podmienok pre rozhodnutie okresným súdom v sporovej právnej veci napadnutým rozsudkom pre zmeškanie v zmysle § 274 CSP.

22. Krajský súd podľa obsahu Zápisnice o pojednávaní zo dňa 26.11.2019 (č.l. 127 až 128 spisu) mal preukázané, že okresný súd konštatoval neprítomnosť riadne a včas predvolaného žalovaného, oboznámil obsah žiadosti žalovaného o odročenie pojednávania zo dňa 25.11.2019. Následne žalobca navrhol vo veci rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie žalovaného podľa § 274 CSP. Po tomto návrhu žalobcu bol okresným súdom verejne vyhlásený rozsudok v mene Slovenskej republiky. Zákonná podmienka návrhu žalobcu na rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie žalovaného súdu bola preto splnená.

23. Krajský súd ďalej konštatuje, že bola splnená aj ďalšia podmienka pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného, a to, keď sa žalovaný nedostavil na pojednávanie nariadené na deň 26.11.2019, hoci bol riadne a včas predvolaný, keď žalovaný mal podľa elektronickej doručky na č.l. 104 rub spisu doručené predvolanie na termín 26.11.2019 dňa 4.11.2019 aj s poukazom na § 30 ods. 5 zákona č. 305/2013 Z.z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente), a súčasne v predvolaní bol poučený o následku nedostavenia sa, vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie, ktoré poučenie sa nachádza v predvolaní na č.l. 106 spisu.

24. Žalovaný v podanom odvolaní (č.l. 136 spisu) namietal, že inštitút rozhodnutia rozsudkom pre zmeškanie žalovaného podľa § 274 CSP slúži ako procesná sankcia za pasivitu žalovaného, pričom žalovaný nebol pasívny, resp. nečinný. S týmto právnym názorom sa krajský súd nestotožňuje. Vyplýva to z toho, že rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie žalovaného v zmysle § 274 CSP je zákonodarcom koncipované ako následok nedostavenia sa na termín pojednávania, ktorý bol riadne a včas doručený za súčasného poučenia žalovaného v predvolaní o možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie. Podľa krajského súdu v zmysle § 274 CSP je preto možné hovoriť pri vydaní rozsudku pre zmeškanie žalovaného ako o sankcii za nedostavenie sa žalovaného na termín pojednávania. Zákonnú podmienku nedostavenia sa na nariadený termín pojednávania, vyplývajúcu z § 274 CSP o rozhodnutí rozsudkom pre zmeškanie nemožno spájať so žalovaným tvrdenou obranou, že nebol v konaní pasívny, resp. nečinný. V prípade pasivity žalovaného rozhoduje súd rozsudkom pre zmeškanie v zmysle § 273 CSP, t.j. jednou zo zákonných podmienok vyplývajúcich z tohto ustanovenia je, že sa žalovaný nevyjadrí k žalobe a neuvedie svoju obranu, nepripojí listiny, na ktoré sa odvoláva a neoznačí dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktorú povinnosť bez vážneho dôvodu nesplní. Nemožno preto akceptovať odvolací dôvod žalovaného v tom, že v konaní bol činný, nebol pasívny, podal odpor, keďže žalovaným takto vyjadrená aktivita sa viaže k § 273 CSP a nie k § 274 CSP, ktoré upravuje podmienky na rozhodnutie súdu rozsudkom pre zmeškanie z dôvodu nedostavenia sa na nariadený termín pojednávania. Krajský súd k odvolaciemu dôvodu žalovaného o tvrdení, že nebol pasívny, poukazuje na rozdielnosť § 273, § 274 CSP, upravujúcich vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného. Ustanovenie § 273 CSP je vnímané ako sankcia za absenciu povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti zo strany žalovaného pre štádium konania pred pojednávaním, t.j. rozhodnutia rozsudkom pre zmeškanie žalovaného aj bez nariadenia pojednávania a § 274 CSP je vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného, ako sankcia za nedostavenie sa na nariadené pojednávanie, keď týmto spôsobom súd rozhoduje po nariadení pojednávania. Práve § 274 CSP mal viesť k tomu, aby zo strany žalovaného vo všeobecnosti sa nerobili obštrukcie pri prejednaní žalobného nároku, resp. sa eliminovali prípadné obštrukcie. Krajský súd dodáva, že z § 274 CSP nevyplýva podmienka nespornosti uplatneného nároku, preto ak žalovaný v rámci podaného odporu vzniesol námietky voči žalobcovmu nároku, tak bolo na ňom, aby svoje procesné práva a povinnosti realizoval aj účasťou na pojednávaní.

25. Krajský súd v zhode so záverom okresného súdu, obsiahnutým v odôvodnení napadnutého rozsudku pre zmeškanie žalovaného uvádza, že žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi

okolnosťami. Je potrebné prisvedčiť záverom okresného súdu v tom, že žalovaným, resp. jeho právnym zástupcom tvrdené neodkladné pracovné povinnosti a pracovná vyťaženosť, dôvod hospodárnosti konania, t.j. aby nedochádzalo k zbytočnému zvyšovaniu trov konania, nie sú vážnymi okolnosťami neúčasti právneho zástupcu žalovaného na nariadenom termíne pojednávania okresným súdom. Navyiac, žalovaným tvrdené neodkladné pracovné povinnosti a pracovná vyťaženosť zostali len v rovine tvrdení právneho zástupcu žalovaného. Hoci zákon taxatívne nevymenováva, čo je možné považovať za ospravedlniteľný dôvod neúčasti na nariadenom pojednávaní, resp. čo je možné považovať za vážnu okolnosť neúčasti na nariadenom pojednávaní, je už rozhodovacou činnosťou všeobecných súdov ustálené, že sa má jednať o okolnosť objektívnej povahy, ktorá je náhla, neočakávaná, nepredvídaná, brániaca v možnosti účasti na nariadenom pojednávaní. Za ospravedlniteľný dôvod, resp. za vážnu okolnosť neprítomnosti na pojednávaní možno považovať len závažné prekážky, ktoré sú preukázané a ktoré bránia žalovanému sa dostaviť na nariadené pojednávanie. Existenciu takejto vážnej okolnosti je pritom povinný tvrdiť a preukázať žalovaný, resp. jeho právny zástupca. Krajský súd konštatuje, že právny zástupca žalovaného takýto vážny ospravedlniteľný dôvod neúčasti na nariadenom pojednávaní netvrdil a ani nepreukázal, keďže neodkladné pracovné povinnosti, pracovná vyťaženosť a hospodárnosť konania nemajú charakter vážnych okolností neúčasti na nariadenom pojednávaní.

26. Krajský súd ďalej uvádza, že pokiaľ aj nie je zákonnou úpravou vymedzené, čo sa považuje za ospravedlniteľný dôvod a nie sú dané ani kritériá pre takýto ospravedlniteľný dôvod, tento by mal byť vyvodzovaný zo skutočností, ktorá je vo vzťahu k prebiehajúcej súdnej veci a nariadenému pojednávaniu so zreteľom na všetky okolnosti vážna, svojou povahou znemožňujúca sa sporovej strane zúčastniť nariadeného pojednávania, t.j. svojou povahou znemožňujúca každej sporovej strane za rovnakých okolností sa zúčastniť pojednávania, je súčasne ospravedlniteľná (všeobecne prijímaná ako odpustiteľná), nepredvídateľná (nepredvídaná alebo neočakávaná), neodvrátiteľná (neumožňujúca sporovej strane prijať opatrenia prekonávajúce príčinu nemožnosti zúčastniť sa pojednávania) a náhla, vzhľadom k časovej súvislosti nedovoľujúca sporovej strane, v danom prípade žalovanému, resp. právnemu zástupcovi žalovaného uskutočniť kroky vedúce k tomu, aby sa zúčastnil pojednávania (Najvyšší súd Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 181/2008). Takýto ospravedlniteľný dôvod žalovaný nepreukázal. Krajský súd dodáva, že ospravedlniteľný dôvod je taký dôležitý dôvod, pre ktorý sporová strana zmeškala pojednávanie vo veci, ktorý ako prekážka sa vyznačuje závažnosťou, rozsahom alebo z iných dôvodov aspektom ospravedlniteľnosti.

27. Nebol namieste ani odvolací dôvod žalovaného v tom, že okresný súd mal postupovať v zmysle Čl. 4 CSP v spojení s § 183 ods. 4 CSP a bezodkladne upovedomiť žalovaného, resp. jeho právneho zástupcu o tom, že uvádzané dôvody ospravedlnenia, vrátane jeho súhlasu s prejednaním veci v jeho neprítomnosti nemieni akceptovať. Je nepochybné, že z čl. 4 CSP vyplýva analógia legis a analógia iuris, avšak zo znenia § 183 ods. 4 CSP jasne vyplýva, že je viazané na návrh o odročenie pojednávania. Len v prípade, ak súd zistí, že stranou uvedený dôvod na odročenie pojednávania nie je dôležitý, bezodkladne o tom upovedomí stranu, ktorá odročenie navrhla. Žalovaný, resp. jeho právny zástupca neuskutočnili návrh na odročenie pojednávania, z ktorého dôvodu nie je možné postupovať podľa § 183 ods. 4 CSP. Okresný súd nemal povinnosť bezodkladne upovedomiť žalovaného (jeho právneho zástupcu), že dôvody ospravedlnenia nemieni akceptovať. Právny zástupca žalovaného v podaní zo dňa 25.11.2019 (č.l. 108 spisu) k termínu pojednávania nariadenému na deň 26.11.2019 o 12.15 h. uviedol, že ospravedlňuje svoju neúčasť na tomto pojednávaní, nemá ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania a zároveň vyjadril súhlas s prejednaním veci, ako aj s vyhlásením rozsudku v jeho neprítomnosti, t.j. žalovaný neuskutočnil návrh na odročenie pojednávania, s ktorým návrhom je len spojený postup súdu v zmysle § 183 ods. 4 CSP.

28. Na základe vyššie uvedených zhodnotení v rámci danom rozsahom a dôvodmi odvolania žalovaného, dospel krajský súd k záveru, že pre vydanie rozsudku pre zmeškanie v prejednávaní veci boli splnené všetky zákonom vyžadované procesné podmienky, a preto odvolanie žalovaného proti takémuto rozsudku nie je podľa § 356 písm. b) CSP prípustným opravným prostriedkom. Krajský súd preto v zmysle tohto zákonného ustanovenia v spojení s § 386 písm. c) CSP rozhodol o odmietnutí odvolania žalovaného, nakoľko toto odvolanie smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie nie je prípustné

29. K správnosti svojho rozhodnutia krajský súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Cdo/189/2017 zo dňa 27. februára 2018, osobitne na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5Obdo/87/2018 zo dňa 22. novembra 2018. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp.zn. 5Obdo/87/2018 poukazuje na ust. § 274 CSP, ako aj na právne závery odvolacieho súdu, podľa ktorých ...„Skutočnosť, že žalovaný bol v doterajšom priebehu konania aktívny, nie je pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie na pojednávaní podľa ust. § 274 CSP rozhodujúca. Ako už odvolací súd uviedol, okrem splnenia podmienok v ust. § 274 CSP súd rozhodne rozsudkom pre zmeškanie žalovaného len v prípade, že sú splnené procesné podmienky konania, ďalej by nerozhodoval rozsudkom pre zmeškanie v prípade, že tvrdenia v podaniach žalobcu by neumožňovali takýto rozsudok vyhlásiť. Z uvedeného dôvodu odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie rozhodol správne, keď na pojednávaní na návrh žalobcu rozhodol rozsudkom pre zmeškanie žalovaného, nakoľko na vydanie rozsudku pre zmeškanie boli splnené všetky podmienky zakotvené v ust. § 274 CSP“. Najvyšší súd Slovenskej republiky v tomto rozhodnutí sp.zn. 5Obdo/87/2018 skonštatoval, že po preskúmaní veci dospel k záveru, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zhodnotil procesný postup súdu prvej inštancie, ako aj aplikáciu predpisov procesného práva, zaujal stanovisko k odvolacím námietkam, vysvetlil, prečo ich považuje za neopodstatnené, a preto sa Najvyšší súd Slovenskej republiky nemohol stotožniť s dovolacou námietkou žalovaného, že by odvolací súd neposúdil podmienky na vydanie kontumačného rozsudku podľa § 274 CSP normované jeho hypotézou, v dôsledku čoho mu malo byť nesprávnym procesným postupom znemožnené, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces.

30. V neposlednom rade ako i z dôvodu zachovania právnej istoty strán konania a predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, odvolací súd poukazuje aj na rozhodnutia Krajského súdu v Žiline pod sp.zn. 13Cob/229/2019 a sp.zn. 13Cob/57/2020, ktorý rozhodoval ako súd odvolací o totožnej skutkovej situácii a dospel k zhodným záverom ako súd odvolací v prejednávanej veci.

31. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 256 ods. 1 per analogiam, § 262 ods. 1 CSP. Odmietnutie odvolania vyvolal žalovaný, keď jeho odvolanie bolo vyhodnotené ako neprípustné, preto z procesného hľadiska je zavinenie za skončenie odvolacieho konania na jeho strane a vznikla mu povinnosť nahradiť trovy odvolacieho konania vzniknuté na strane žalobcu. Z tohto dôvodu odvolací súd tak ako je uvedené vo výroku II. tohto rozhodnutia priznal žalobcovi plnú náhradu trov odvolacieho konania. O výške náhrady trov konania rozhodne okresný súd (§ 262 ods. 2 CSP).

32. Rozhodnutie bolo odvolacím súdom prijaté hlasovaním v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa

predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.